

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FUGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY UJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kliring 10,489. sz. — Helyközi telefont 15. sz.
Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendőek.

FELELOS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szóig szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyílt-tér sora 1 korona

Csak egy napig szólj igazat...

Búcsu a „Székely-Udvarhely“ olvasóitól.

Mint a „Székely-Udvarhely“ felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa — ezuttal utóljára szólók e lap mélyen tisztelt s oly nagyon szeretett olvasóközönségéhez.

Könyvnyomdátmat s vele az összes üzleti felszereléseket, ugyszintén a könyv- és ujságkiadói jogokat átadtam Szvoboda J. jogutódomnak, aki mostantól fogva a „Székely-Udvarhely“ című 48-as függetlenségi politikai székely ujságnak is kiadótulajdonosa lett.

Szivem tele van érzelemmel. Agyamban egymást kergetik a gondolatok. A válás időpontjában eszembe jut az a hosszú, sokszor — miért tagadnám — igen keserves időszak, melyben éjjet nappá téve, megfeszített erővel igyekeztem önként vállalt kötelességeimnek eleget tenni.

Közel két évtized óta szántogattam a parlagon, irtottam a dudvát, tövist, mely Udvarhelyvármegye s e székely anyaváros közéletében itt-ott felburjánzott.

Minden percet, minden pillanatot székely testvéreim javára törekedtem fordítani. Soha sem a magam előnyét, hanem a köz érdekét tekintettem elsőnek.

Lehettek — amint mindnyájunknak vannak is — hibáim, tévedéseim. Azt azonban felemleni fővel mondhatom, hogy a becsület igaz utjáról soha le nem tértem.

Büszkén hirdetem a székelység ősi létjogosultságát; kértem, sőt gyakran követeltem e nemzetvédő igaz magyar népnek össze és itthon tartását.

Nyugodt önérettel tekinthetek arra a tizenyolc kötet „Székely-Udvarhely“-re, melyben fajom: a székely nemzet búja, bánata, keserősége és igen ritka öröme van az olombetűk sokaságában megörökítve — nagyrészen az én szerény áldozatkészségeből...

Az újabbnál újabb eszmék egész tárháza volt évről-évre ez a „Székely-Udvarhely“. Gyakran cikázó villámként csapott le a gonoszokra, az önző hitványokra, máskor meg égis magasztalta — legádázabb ellenségeinek is jó cselekedeteit, ha a közért tettek.

Kérlelhetlenül üldözte a közélet piócáit és személyválogatás nélkül mindenkinek megmondotta az igazat. Pedig hát írva vagyon, hogy egy napig sem lehet igazat mondani, ha mások érzékenységből eredt boszuját fejünkre zudítani nem akarjuk... Hát ha még valaki 18 éven át folyton igazat ír, az ellenségek minő nagy tábora gyülemlik körülötte!?

Ezt tudva, látva: a „Székely-Udvarhely“ még sem kereste senkinek a kegyeit. Meglapulva nem borult a hatalom pénzes-zsákon nyugvó lábaihoz.

Bátor, elszánt lélekkel, félelem nélkül szállott sikra a legkisebb ember igazáért is; noha azzal a hatalmasok előtt gyűlöltte, üldöztette tette önmagát.

Többre becsülte egyik-másik kisember „Isten fizesse meg“ szavait, mint a főispánok és más nagyságok zsíros koncait, dús lakomáit, busás zsoldjait...

Azt tartottuk szemelőtt, hogy a szabad, igazi független sajtó a hatalom üldözéseinek legjobban kitett nép védelmére hivatott. A hatalmasok védelemre ritkábban szorulnak; habár a sajtót ők sem nélkülözhetik.

Gyomlálgattunk, tisztogattunk a közélet mezején. Keztyűs kéz nélkül fogtuk meg a legszúrósabb szamártóvist is. Nem csoda tehát, ha néha néha megvérezte kezünket.

Azokban székely fajunk iránt érzett meleg szeretetünk erőt adott. A földig sujtani akaró hatalmi karok csapásait rendíthetetlenül kiállottuk, mert éreztük, tudtuk, hogy székely testvéreinkért, Székelyudvarhely város érdemes polgárságáért folytatjuk becsületesebb küzdelmeinket. Ez adott erőt. ez sarkalt előre és kisér végig közel két évtizedes multunkon; változatos, gyötrelmes, súlyos megpróbáltatásokkal teli pályánkon.

Köteteket tudunk írni a „Székely-Udvarhely“, mint Udvarhelyvármegye első rendes és rendszeres ujságának életéből. Nem tesszük. Arra most sem helyünk, sem időnk nincsen. De nem is szükség, hiszen beszél helyettünk a tizenyolc vaskos kötet...

Csupán nagyobb vonásokban kívántuk érinteni követett irányelveinket, melyekért — jó szándékainkat félremagyarázva — nem is olyan régen képzelt legjobb embereink is ellenünk esküdtek.

Mi azonban ezennel összes ellenségeinknek megbocsátunk és feledni kívánjuk a történeteket. Kérjük őket is, hogy szintén bocsássanak meg és feledjék el minden bántódásukat. Ezzel a keresztire feszített Jézus-Krisztus példáját kívánjuk követni, aki őszintén megbocsátott ellenségeinek...

Hálás köszönetet mondunk minden egyes jóakarónknak, rendíthetetlenül kitartó előfizetőinknek és munkatársainknak. Az ő nagybecsű támogatásuk, áldozatkészségük nélkül, alig tudtuk volna megküzdeni ama nagy harcot, mely tizenkilencedik éves multunkban számunkra oly bőven kijutott.

Igen kedves és a hazafias irányhoz való törhetetlen ragaszkodásnak főnséges példáival is találkoztunk különösen akkor, midőn a „Székely-Udvarhely“ egy-egy előfizetőjét a hatalom összes fogásaival, üldözéseivel sem tudták tőlünk elszakítani. Fogadják ezért soha el nem muló hálánkat! A magyarok Istene áldja meg őket!

Székely testvéreinket és Székelyudvarhely város polgárságát pedig arra kérjük, ne feledjék el azokat az ígéretet, melyeket szüntelenül hangoztatunk. Legyenek hívek a szabadság, egyenlőség, testvériség nagyfontosságú eszméjéhez. Pillanatra se tántorodjanak el a függetlenségi zászlótól, mely hitet, becsületet, tiszteletet biztosít számukra.

Tartsanak meg ezután is szives bizalmukban. A magam részéről ígérem, hogy bármikor örömmel állok jövőre is, mint annyi éven át mindig — személyválogatás nélkül — még készséges szölgálatukra.

Ne vonják meg támogatásukat a továbbra is fennmaradó „Székely-Udvarhely“-től, sőt minél fokozottabb mértékben pártolják, terjesszék és akiknek tehetsége engedi, fizessen előre. Ne engedjék a függetlenségi lobogót begöngyölni és elraktározni, mert ez egyuttal székely nemzeti önérettünk teljes megsemmisülését jelentené. Hiszen — mint a költő írja — remélhetünk, mert:

„Vihar lesz! A pokol megindul!
S az ördög sir: Ez ő! Ez ő!
De himnuszt zeng a zivatarral
Sok bánatos, sok szenvedő.
E büzhödött lég megtisztul és ránk
Új nap süt... annyi már a jel,
Hogy a világot megjavító
Új Messiás, az Ur közel!“

Betegh Pál.

A székely becsület arany könyvébe

foglaljuk az alább írt székely testvéreink neveit, akik 1913. évi március 6-án Oklándon a hatalmi eszközök összes fegyvereivel dolgozott sópárti jelölttel szemben, székely hazafias lelkük sugallatát követve, az ellenzéki jelölthez adták szavazatukat.

Ezek a derék, önzetlen hazafiak a következők:

1. Bakó Lajos ifj., 2. Göcei István, 3. Müller József Kisbacon, 4. Barabás János, 5. Belle Zsigmond, 6. Dénes Mózes, 7. Földi Sándor, 8. Gáspár Lajos, 9. Gáspár Ferenc, 10. Gáspár Ignác, 11. Kovács Barabás, 12. Lőrinc József Á., 13. Molnár Imre ev. ref. lelkész, 14. Sándor András, 15. Sugár András, 16. Tókos András ifj., 17. Tókos S. Lajos, 18. Tókos Ignác, 19. Varga Mózes, 20. Varga Lajos, 21. Gáspár Miklós, 22. Kovács Bálint, 23. Lőrincz Lőrinc Bardóc, 24. Kolombán Lajos legifj., 25. Kolombán Albert, 26. Barta Lajos, 27. Kolombán Lajos, 28. Tókos Lajos ifj., Olasztelek, 29.

Biró Mózes szorosi, 30. Biró Mózes felszegi, 31. Kelemen István unitár. lelk., 32. Pál Gyula András ifj., 33. Sándor András, 34. Sándor János Felsőrákos, 35. Szabó János kurtai Hom.-almás, 36. Fancsali György, 37. Fancsali István, 38. Dénes Elek Székelyderzs, 39. Molnár Vilmos Patakfalva, 40. Nagy János Miklósfalva, 41. Sándor István Lókom, 42. Béres Mihály Reccenyéd, 43. Csomór Dénes Hom.-szentpéter, 44. László András, 45. Jobb János, 46. Peter Ödön lelkész Hom.-jánosfalva, 47. Dr Papp Ferenc ügyvéd, 48. Dr Konez Károly ügyvéd, 49. Dr János Domokos ügyvéd, 50. Pál Gyula pénztárnok, 51. Gellérd István Okland, 52. Sándor Ferenc, 53. Sándor Balázs, 54. Szabó Gábor, 55. Szabó Mihály, 56. Szabó János felső, 57. Szalai Ferenc intéző, 58. Szabó János alsó, 59. Szabó Mózes es., 60. Török Ferenc id., 61. Török Mózes, 62. Török József, 63. Török Sándor, 64. Tamás Elek, 65. Derzsi Mózes, 66. Dimén István, 67. Dimén Elek ifj., 68. Dimén Dénes ifj., 69. Dimén Dénes id., 70. Dimén Ferenc, 71. Barta Mózes ifj., 72. Béla Sándor id., 73. Dimén Dániel, 74. Csáki Mózes, 75. Geléd Ábel, 76. Gábor Lajos, 77. Imre András, 78. id. Imre Sándor, 79. id. Dimén Lajos, 80. ifj. Dimén Lajos, 81. Molnár Ferenc, 82. Csáki Mózes, 83. Pap M. Gábor, 84. Imre Pál, 85. Tamás Sándor, 86. Barta Mózes id., 87. Kovács József id., 88. Szabó Lajos Homoródszentpál.

Ezek az emberek, kik az elvek harcában önzetlen hazafiassággal megállottak. Azoknak, kik az italért és pénzért szavaztak, azok számára ide iktatom a kisgazdapárti Szabó István képviselőnek egy régebbi figyelmeztetését:

Uj választási küzdelmek szele fujdogál; itt van tehát a tizenkettedik óra, hogy mindenki fontolóra vegye ugy saját sorsát, valamint felebarátját és hazáját. Fontolóra vegye azokat a nyomoruságos, természetellenes, igaztalan állapotokat, amelyekben e haza kisemberei szynlődnék.

Es ha mindez nem serkent minket komoly elhatározásra, akkor ne jöjjon panasz ajkunkra, akkor megérdemljük, hogy az elnyomatás igáját hordozzuk, akkor kár volt Kossuth apánknak a hontalanság kenyerét enni: akkor nem vagyunk méltók arra, hogy emberi jogokat élvezzünk, hanem hadd nyuzzanak, hadd szipolyozzanak minket mindaddig, amig koldus képpen kell majdkopogtatnunk az ajtóján, akik apró pénzért megvették emberi méltóságunkat, becsületünket s kezünkbe adták a koldusbotot, és mint koldusokat hinevelnek, kidobnak minket palotáik tornácából.

Ürmösi József.

Székelyek Budapesten.

A „Péterfy-asztal” beszámolója.

Hét székely fiu alakította meg a „Péterfy asztal”-t 1910 február 24-én. Azóta minden pénteken jönnek össze, hogy a székelység ügyét megbeszéljék és a megvalósítható eszméket támogassák. Írott alapszabálya nincs, csak a neves ügy szeretete tartja össze. Minden tag az öt ujján előszámlálhatja az asztal rendjét, melyet az asztal feje, Péterfy Tamás székely író csinált: 1. Kutyát, 2. Kártyát, 3. Politikát közénk behozni nem szabad, 4. Pohárköszöntő tilos, 5. Italából másnak senki se töltsön, mert a potya lealáz. Jelszó: „A Székely dicsőségért.”

1910. A „Péterfy asztal” először is a székely anekdoták és góbéságok gyűjtését kezdte meg. Az első gyűjtemény „Nete nel” cím alatt könyv alakban is megjelent ötezer példányban. Ára 1 K. A haza érdekében a

céllövés terjesztésére iskolai célpuskákat küldött a Székelyföldre. A góbéságok gyűjtőit pedig öt arany pályadíjjal jutalmazta.

1911. Az iskolai céllövészet díjait kiadta. Első díj egy díszes faragású céltábla. „Székely dicsőségért a Péterfy asztal 1910.” felirattal, nyerte Éltés János igazgató tanító Gyimesbükk. Másodikat Bencédi Ferenc tanító Tarcsafalva (Udvarhely.) A céllövészet népszerűsítésére négyféle képes levelezőlapot adott ki huszezer példányban.

1912. A székelyföldi főttermény, a kukorica vetőmagjának javítására és a termések emelésére két nagydíjat tűzött ki, 10—16 éves székelyfiuk részére. A két nyertest a „Péterfy asztal” költségén 8 napra Budapestre hozza az Első Országos Kukoricakiállítás megtekintésére. Pályázott és vetőmagot kapott 123 fiu. Rossz időjárás miatt a termés tönkre ment, a kiállítás elmaradt. A pályázatot megismételték.

1913. A Péterfy asztal” képes levelezőlapok kiadását elhalt és élő jeleseink emlékének ápolására megkezdte. „Székely Negyjaink” címsorozatban, egyenkint 10.000 példányban. Középajtai Benkő József halálának 100-ik évfordulóján Középajtan szobor és síremlék felállítására, Köpecen és Barcocon márvány emléktábla behelyezésére megtette a kezdő lépéseket és ezek létesítése már biztosítva van. Borszék Soma sírjához márványtábla helyezését és Gyergyószentmiklós szobrának felállítására mozgalmat indít. A kukorica nagydíjakat ismét kitűzi az 1914 évben tartandó országos kiállítás alkalmára.

Kié az érdem?

Félszázaddal ezelőtt
Márciusnak jöttén,
Lánggal égett minden arc
Duna, Tisza mentén.

Nyugat felől szellő jött,
Az éleszte lángot,
Elhozá a várva várt
Magyar szabadságot.

A történet lapjain
Meg van írva szépen,
Hogy maga az Isten is
Hogy örült az égben.

Irva van, széttörött
A bilincs, a lakat
S mámoros lett a magyar
E szótól, hogy „Szabad”.

Hová lett a szabadság?
El van metszve szárnya.
Hová lett az igazság?
Ott hever a sárba.

Negyvennyolcnak szülöttje
Csak félszázig éle,
Most ott nyugszik, ott pihen
Ravatalra téve.

Jó apáink két kézzel
Nyultak a vak éjbe
És felhozá a napot,
Felhozá az égre.

Kérditek tán: Hol a nap?
Hová lett a fénye?
Szégyenbe elborult,
Besüllyedt az éjbe.

Akik akkor éltek,
Azoké az érdem.
Hát a mienk? A mienk
Gyalázat és szégyen.

Firtosváralja.

József János.

OLVASSUK és terjesszük a függetlenségi lapokat, ezek védik jogainkat, küzdenek a hazáért!

Gépsegély a kisiparosoknak.

Nem a székelyföldi kisiparosokról van szó és kiválóan, nem is a székelyudvarhelyiekről. Ami kisiparosaink tönkre mehetnek, elpusztulhatnak; még csak szánakozó sohajtást sem juttat számukra a mindenható kormány és annak helytartója: az *iparfejlesztő* bizottság különben érdemes elnöke. Az Országos Iparegyesület ülésén Pereszélyi Pál ismertette az ausztriai és a németországi kisipart segítő intézményeket, valamint Thék Endre orosházi kisipari segélyezési akcióját és a fővárosi Albrecht Hildegard-alapot. Ennek az alapnak megreformálására vonatkozólag a következő javaslatot tette:

Az alaphól kamatmentes kölcsönököt kell adni és gépek beszerzését lehetővé tenni. Segélyt minden kisiparosnak kell adni, aki erre tényleg rászorul. A kölcsön nagyságát esetről-esetre kell megállapítani, de 5000 koronát nem szabad ennek meghaladnia. A kölcsön részletekben törlesztendő. A részlet nagysága és a visszafizetés megkezdésének határideje arra való tekintettel állapítatik meg, hogy milyen nagy a kölcsön összege és milyen beruházásra fordítatik. A gépsegélynél az alap csak jótállást vállal s a kisiparos a részleteket közvetlenül a gyárosnak fizeti. Az alap ezáltal munkát takarít meg és nem lesz kénytelen nagy összegeket hosszabb ideig nélkülözni. Az alap vagyonának egyharmad része biztosítékként kezelendő, a többi a kamatokkal együtt felhasználandó kölcsönök nyújtására.

Az egyesület ebben az értelemben előterjesztést tesz a fővárosnak.

Vajjon ilyen vagy ehhez hasonló alapot a Székelyföldön nem lehetne-e létesíteni s addig is az állam nem helyettesíthetné-e ezt az alapot úgy, amint az annyit rághalmazott Kossuth-féle kereskedelemügyi miniszterium tette?

Adjanak alkalmat a tisztességes munkára és biztossítsák a dolgozni akarók részére az eszközöket, mellyel kenyerüket itthon megszerezhessek. Ehhez mindenkinek joga van s a hivatott vezetésekre pedig kötelességük a vezetésükre bizott népről gondoskodni.

Csak egy kis jóakarát kell s ezer meg ezer kisiparos család és családtag fogja áldani a jótékony érzésű támogatókat. Ne csupán választások idején, hanem szükségükben is lássák meg a kisiparosokat!...
(— gh.)

Szines képek.

Az életét ismét megmentették.

T. szerkesztő ur!

Mint a történelmi osztály érdekeinek megvédésére alakult bizottság ezidő szerinti elnöke, tudatni kívánom azt a szenzációs hírt, hogy bizottságunk egyik „oszlopos” tagja, kerületünk „hirneves” képviselője: két literi, lyuki és nagydunai Zoltán barátunk — sorainkból szinte kidőlt, illetve szinte megfuladt.

A nagy eset ugyanis úgy esett, hogy a mikor minden kétséget kizárólag bizonyossá lett, mikép ötet is *sópénzen* vásárolták (elég rossz üzlet volt!) honatyává, a máskülönbben is szőgyenlős (!?) természetű nagy férfit, majdnem kétségbe esett. Elkeseredésében futni, száguldeni kezdett s csakis a fiatfalvi nem halastó-, hanem *sóskutnál* állott meg... Itt pedig aztán e felkiáltással: „Sóból lettem, sóvá válnak!” — egyenesen a *sóskutba* vetette magát...

Ezer szerencse, hogy a közelben dolgozó *munkások* még ideje korán észrevették s mielőtt sóbálvánnyá változott, illetve megfuladt volna, — bár eszméletlenül — sikerült révpartra cipelniök.

Legnagyobb szerencse az vala, hogy a jó munkások közül egyik, ki a segesvári kórháznál két napig volt alkalmazva, tudta, hogy ilyen esetben mit kell tenni. Négy társának egyet intvén: két literi, lyuki és nagy-dunai uraságot csutakolni kezdték s hála a mungók atyarestókjának, édes hazánk boldogítására — életre csutakolták, annyira drága sóséletét, ismét a jó sors különös kegyéből megmentették...

A mint a bölcs és nagy férfi magához tért s kezdett meggyőződni, hogy tényleg él (élni pedig mi szép és mi jó, mert hát: néha száraz, néha nedves, ez az élet mégis kedves!) — hála fejében (ezzis fényes tanujele annak, hogy a történelmi osztályhoz tartozik) élete megmentőjének, az öt munkásnak fiatalvi sertésenyészetéből öt szép mongolica kocát ajándékozott.

Kétszer már nem sikerült! No, de harmadik lesz az Isten igaza! Akkor pedig biztosan el fog pusztulni — szegényke...

Történelmi osztály minden tagja! Kerületünk minden egyes választója! Előre is ölthettek gyászt és zokogjatok a két literi, lyuki és nagy-dunai miatt, mert okvetetlenül vége lesz s biztosan elpusztul hajnalban vagy hajnal előtt s akkor — só- és gyászvirágot fog nyitni a rózsafa... kaputok előtt.

Kárbahágó, 1913. márc. 13.

Spicli Jenő,
gyorsfutó és távfűtős

Egy okos püspök a divatos hölgyekhez

a következő tanulságos igazságokat írta körlevelében:

— Sohasem láttam megalázottabb rab-szolgákat nálatok. Nincs szabad akaratotok, mert azt kell tennetek, amit a divat parancsol. Nincs saját ízlésitek, nincs önálló esztétikai érzésitek. Amit a divat szépnék mond legyen bármily csunya, az nektek is szép. Nem tudtok a divat terrorizmusával szemben önállóan gondolkodni. Amit a divat tisztességesnek mond, bármilyeu szemtelen, érzéki, csupasz, átlátszó és keresztény aszszonyokhoz és leányokhoz nem méltó, ti azt siettek megszerezni, mert amit az újságokban olvastok, többnek tartjátok, mint Isten szavát...

Hiába parancsolja nektek az Isten, hogy faragott képet ne csináljatok, azt ne imádjátok. Arcotokat a különböző krémek és puderek egészségrontó mérgeivel kenitek-fenitek; a teremtés alkotó munkájába kontárkodtok és ezzel a kora vénség, csunyaság átkát zudítjátok magatokra. Esztelen pazarlásaitokkal tönkre teszitek családi boldogságotokat s az elégedetlenség magvát hintitek utódaitok lelkületébe...

Vajjon lesz-e, aki ez intelmeket komolyan mérlegelje? Alig hisszük. Ma már az ilyesmi nem divat.

HIREK.

— **Meglepő arcálláság** kell ahhoz, hogy valaki — még ha képviselőházi vagy miniszterelnök is — el bírja tűrni azokat a szidalmakat, melyek pl. a magyar országgyűlés képviselőházában csütörtökön s a főrendiházban pénteken Tisza István grófra és Lukács László miniszterelnök fejére zudultak. Több, mint egy óráig egyebet sem lehetett hallani az üléssteremben: Panamista! Tolvaj! Gazember, hitvány gézengúz! Mennyit lopnak és lopnak? Sónyalók! Pizskos miniszterelnök! Bitangok! Sótolvajok! Négy milliót lopott! Tolvajbunda! Sóvitéztek! Zalatnai gróf! stb. És Lukács arcpirulás nélkül tárta a sulyos vádakat, mire egyik képviselő megjegyezte: Olyan vastag a bőre, mint a rinoceruskának...

— **Meghalt hazafi.** A mai korhadrt rendszer idegrázó küzdelmei között, sokszorosan érezzük a veszteséget, ha valamelyik igaz bitű, kipróbált hazafit elragad a halál a harc-térről. Ezt érezzük Csutak László elhunytával is, akinek halálát a kézdivásárhelyi függetlenségi és 48-as kör mély szomorúsággal jelenti. Március 12-én 73 éves korában végezte be földi életét az egyszerű, de puritán jellemű polgár és temetése 14-én általános, nagy részvét mellett történt meg Kézdivásárhelyt. A függetlenségi körnek alapító tagja, buzgó, fáradhatatlan alelnöke, igaz hazafi, a függetlenségi eszméknek hűséges bájnokja szállt vele sirba. Emléke élni fog, mert becsületes, igaz székely valaj

— **Női ruhaszabók mestertanfolyama.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága 1913. június 29-től augusztus 9-ig a női ruhakészítő férfi iparosok részére mestertanfolyamot rendez, mire nézve a kellőleg okmányolt folyamodványok f. évi május 1-ig adandók be. A hallgatók 300—350 koronát fizetnek, miért a Népszállóban olcsó ellátáshoz és lakáshoz segítettnek Bővebbet a kamaránál vagy a technológiai iparmuzeum igazgatóságánál (József-körút 6).

— **Egy tanító-osalád vesztesége.** Pótolhatatlan veszteség érte Derzsy Géza bogyi tanítót és népes családját e hó 14-én. A hű feleség, önfeláldozó édes anyja: Derzsy Gézané Szabó Anna életének 40-ik, boldog házasságának 12-ik évében rövid, de nehéz szenvedés után elhunyt. „Meggzűnt dobogni a szerető sziv, — írja a családi gyászjelentő — aláhanyatlott a munkás, gondos kar; egy új életadás, az édes anyának életébe került Megtört öreg szülők, férj és hét árva zokog a keserves megpróbáltatáson... Van-e oly fájdalom, mint ami fájdalmunk? Elvesztett bizony a mi fejünk koronája.” A tanító-család boldogságát s vele minden reménységét, e hó 16-án d. u. 2 órakor helyezik örökös nyugalomra a ref. tanítói sirkertbe Bágy községben.

— **A székelyudvarhelyi áll. polg. leányiskola** tanestületének és ifjuságának 1913. márc. 9-én tartott előadásán felülfizettek: Pál István 5 K, Bibó Samu közs. jegyző Ugra 6 K, özv. Pálffy Ferencné 2 K, Blettinger kapitány 1 K, Dr. Mezey Pál 2 K 20 f, Szöllősi Ödön 4 K, Vajda Ferenc 3 K, Soha Aladár 2 K, Dr. Hoffer András 1 K 20 f. Bevétel volt: 664 K 80 f. Kiadás volt: 264 K 80 f. Tiszta jövedelem: 400 K. Mind a résztvevő közönségnek, mind a szives felülfizetőknek hálás köszönetet mond a Tanestület.

— **Áruminta-vásár Budapesten.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparos és kereskedő közönség tudomására hozza, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara a keresk. kormány megbízásából 1913. május 7—13 án áruminta-vásárt rendez Budapesten a városligeti Iparcsarnokban, minek célja az, hogy összehozza a vásárló és eladó közönséget s ezáltal a kereskedelmi ügyletek lebonyolítását megkönnyítse. Az áruminta-vásárra vonatkozó egyéb részletes tájékoztatások a vásár irodájában (Budapest Ocányi utca 21 sz. a.) szerezhető, hol készségesen adnak felvilágosítást minden érdeklődőnek.

— **Telefon-furcsaság.** Székelyudvarhelyről a rendes előfizetési díj mellett, vagyis a havi 12 K fejében bármelyik törvényhatósági hálózatban levő előfizető díjtalanul beszélhet a szomszédos Háromszékvármegyében Barót, Csikmegyében Csikszerdán keresztül Gyergyószentmiklós, Szárhegy, Ditró, Maros-Tordavármegyében Nyárádszereda összes telefon-előfizetőivel. Azonban már Csikszereda, Segesvár, Dicsőszentmárton, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy vagy Kézdivásárhely állomásokra csakis külön díj mellett beszélhetünk. Ez az állapot a milyen furcsa, épen olyan sérelmes, mert amugyis aránylag elég drága az előfizetési díj ahhoz a csékely körü használathoz, amely Udvarhelyvármegye telefonelőfizetőinek rendelkezésére áll. Ajánljuk a postai igazgatóság szives figyelmébe és jóakaratu méltánylásába.

— **Az oklándi járásból** közigazgatásilag már átszatolt tíz községet törvénykezési szempontból is ez évi május 1-től az igazságügyi miniszter a székelyudvarhelyi járásbíróshoz, telekkönyvi tekintetben pedig a törvényszék telekkönyvi hatóságához csatolta.

— **Letört bimbó.** Dersi ifj. Biás István, a széki gróf Teleki nemzetség tudós levéltárosa és neje jobbagyteleki Bakó Erzsébet kis fiacskája: Bandika, életének 7-ik évében, folyó hó 14-én elhalt Marosvásárhelyt. Mély részvéttel osztozunk a fájdalmas veszteségben, mely a nagyrabcsült szülőket érte.

— **Az erdélyi zsinat.** Kolozsvárról jelentik: Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök még 1908. évben intézkedett, hogy az egyházmegyei zsinatot előkészítő bizottság összeüljön és az anyagot feldolgozza. A bizottság most készült el munkájával, minek következtében a püspök a zsinatot június hó hetedikére hívta egybe. A zsinat igen érdekes s nevezetes esemény lesz, mert immár kilencven év óta nem volt Erdélyben zsinat. Az utolsó zsinatot 1849-ben hívták össze, de az akkori események miatt nem tarthatták meg.

— **A székelyvarségi széna.** Ugy volt, hogy Fancsali József székelyvarsági lakosnak 32 K értékű szénája alku tárgyát képezte. Mihály Gergely ottani lakos szerepelt vevőként. Az alku megtörtént, de Mihálynak pénze nem lévén, a vásár függőben maradt. Közben Fancsali a szénát Tifán János Jánovénak eladta s az előbbi vevőnek megizente, hogy már nincs széna. Erre azonban Mihály Gergely oda se nézett, hanem — a tulajdonos távollétében — felrakta a szénát és elszállította. A tulajdonos feljelentette a székelyvarsági csendőrségnél az esetet. A szénát a csendőrség lefoglalta s mint bűnjelt, átadták a községi elöljáróság őrizésébe. Mihály Gergely ellen pedig a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnál lopás miatt eljárást indítottak. Így kerül a székelyvarsági széna bírói ítélet alá.

— **Háztűznéző cigányok.** Zetelakán kedélyes kirándulást rendezett a minap a Szári cigány-család éjnek idején Toti Ferencoda-való rokonuk lakására. A cigány familia, számszerint heten, minden köszöntés nélkül berontott sógorához. A fakilincses ajtót sarkából kiemelték, hogy Szári Istvánné Tóti Anna sógorasszonyukat láthassák. Ezt a háztűznéző kedvességet azzal is tetézték, hogy a mit sem sejtő Toti familiát agyonveréssel fenyegették, sőt Szári János favágó fejszével még a falba is vágott, a hol Toti Ferenc aludt. Szóval az egész cigánynemzetség jajveszékelve húzódott meg a putriban. Száriné azonban nem volt hajlandó hites urához visszatérni, mert az részeges és goromba természetű. Ezt a botrányos éjjeli látogatást tette nyomozás tárgyává a zetelaki csendőrségi járőr s a fejszét lefoglalva, feljelentéssel fordult a székelyudvarhelyi kir. ügyészséghez. Száriék majd hűvőre kerülnek az éjszakai háztűznézésért.

TURUL-cipők

Leginkább ajánlható cikkeink:

Női félcipő chevreaubőrből	7*80
Női fűzős chevreaubőrből	9*50
Férfi fűzős boxbőrből	10*—
Férfi fűzős chevreaubőrből	11*—

tarthatóságuk és finom kivitelük
által napról-napra kelendőbbek.

TURUL CIPŐGYÁR R.T.

a monarkia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár: Székelyudvarhelyt,

KOSSUTH-UTCA 9.

20.000 pár heti gyártás.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

130 fiókraktár bel- és külföldön.

Magyar Könyv- viteli Folyóirat.

Havi szaklap a számvitel ismeretek
fejlesztésére

Gyakorlati Könyvelő

rendes havi melléklettel. Az ipari
és kereskedelmi könyvitel megtanu-
lására, legújabb és legjobb módsze-
rek alapján. Szerkesztőség és kiadó-
hivatala Budapest, IX., Mester-utca
27. sz. Kérjen azonnalmutatvány-
számot, melyet ingyen küld a ki-
adóhivatal.

Hirdetés az üzlet lelke!
Hirdetés nélkül
nincs forgalom! **HIRDESEN** tehát
a „Székely-Udvarhely”-ben

Aspirin
(a közismert fájdalomcsillapító szer)
Mindenki az Aspirin helyettesítőszereit pótszerként adnak.
Szárazságot, Aspirin és Aspirin-Tabletta
formában az alábbi táblázatban megjelölt eredeti csomagolásban
(1. üvegsz. 20. félgrammos tablettával) ára
K. 1.20) vásárolni.
Minden tablettán rajta van az
Aspirin szó.
Bayer

BOR!

Fernengel Gyula székely-
udvarhelyi bornagykeres-
kedőnéi

a legjobb minőségben, nagy válasz-
tékban és legelőnyösebb árak mel-
lett nagyban és kicsinyben kapható

Udvarhelyvármegye Nemes Csa-
ládjai. Szerkesztette: Pálmay József.

Ára füzve 16 K. Mig a készlet tart
kapható: Betegh Pál könyvkiadónál
Székelyudvarhelyt. E díszesen kiállí-
tott, az egyes családok címereivel
illusztrált mű, igen becses család-
törénetiadatokat tartalmaz.

1848 eredeti francia angol
és amerikai kolett-
modell közöl a BU-
DAPESTI BAZAR egy évfolyamá-
ban. Előfizetési ára: **negyedévre**
2 korona. Ingyen mutatvány szá-
mot küld a „BUDAPESTI BAZAR”
kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u.
22. (Budapesti Bazár-ház.)

Lakást keresek.

Székelyudvarhelyt, lehetőleg a
Kossuth-utcában vagy közelében két
szoba, konyha és mellékhelyiségek-
ből álló lakást keresek március 1-
ére, esetleg április 24-től. Cím e
lap kiadóhivatalában.

Van szerencsém Székelyudvarhely város és vidéke mélyen tisztelt
közönsége becses tudomására hozni, miszerint Betegh Pál
ur könyvnyomdáját, könyv-, papir-, rajz- és hangszer-
kereskedését átvettem s azt a mai kor igényeinek
megfelelőleg átalakítva, tovább fogom vezetni.

Főtörökvésem leendő a mélyen tisztelt közönség

bizalmát szolid és pontos kiszolgálással

kiérdemelni. — Könyvnyomdában

mindennemű művek, meghívók, esküvői

és eljegyzési értesítések, röpiratok,

szinlapok, falragaszok és gyász-
jelentések stb. a legizlése-

sebb kivitelben készülnek.

Községi, körjegyzői,
egyházi, iskolai és

SZVOBODA J.

üggyévi nyomtatvá-
nyok állandó nagy
raktára

Papir-, könyv-,
író-, rajz- és ze-

nemükereskedésben

kaphatók a legkényesebb

igényeknek is megfelelő irodai

és levélpapírok, könyvek, tinták,

tollak, írónok, rajzeszközök, zene-

művek, hangszerek, vonók, hegedűhúrok

— Nagyválaszték dobozos levélpapírok,
levelezőlapok és névjegyekben. — Midőn a

mélyen tisztelt vásárlóközönség szives jóindulatu

pártfogását kérem, ígérem, hogy a belém helyezett

jó indulatát és bizalmát szerény szorgalommal, szolid

árainnal fogom meghálálni. — Nagybecsű támogatást

és látogatást kérve, vagyok megkülönböztetett tisztelettel:

SZVOBODA J.